

Meerwaarde door hergebruik

Circulair bouwen als onderdeel van de circulaire economie staat in de belangstelling. Circulair bouwen staat in de kinderschoenen maar wordt enthousiast gepromoot door overheden en organisaties die duurzaamheid hoog in het vaandel dragen ook al weten we nog niet precies hoe we dat nu het beste aanpakken.

Circulariteit betekent kortgezegd het voorkomen van afval. Afval heeft geen waarde, er wordt daarom ook wel gesproken over het behoud van waarde. Als een afgedankt product opnieuw kan worden hergebruikt in een nieuw product of als compost dan is afval weer waardevolle grondstof geworden en worden kringlopen gesloten.

Dat door het voorkomen van afval en het beperken van het delven van grondstoffen een milieuwinst -dus ecologische waarde- is te behalen is

en zelfs brandstof (biogas) uit het afvalwater van de rioolwaterzuivering.

Maar om waarde te behouden moeten we meer doen, we moeten ontwerpen en produceren voor een mogelijk volgend gebruik. Dat betekent flexibel en remontabel bouwen. Nieuwe digitale en industriële mogelijkheden helpen ons daarbij. Door producten remontabel te maken en door van bezit naar gebruik te gaan worden producenten geprikkeld afgedankte onderdelen te verzamelen en opnieuw te gebruiken. De manier waarop we moeten ontwerpen, bouwen en beheren is dus remontabel met hoogwaardige materialen en het leasen van producten en gebouwen met een hoge restwaarde. Een bijzonder aspect van circulariteit is het hergebruik van gebouwen. Een recent en spraakmakend voorbeeld is de herbestemming van de Blokhuispoort in Leeuwarden dat de "Gulden Fenix" in de wacht sleepte: de nationale

prijs voor beste herbestemming. Het gebouw heeft hierdoor niet alleen een langere levensduur gekregen maar er is op meerdere punten sprake van meerwaarde. De revitalisering van dit complex heeft een positieve spin-off op het hele stadsdeel en zelfs op de hele stad. Die meerwaarde is moeilijk te becijferen. En misschien is dat wel de grootste winst van circulariteit: niet de direct in euro's uit te drukken economische waarde maar de gevoelde waarde. De waardering van gebruikers en bezoekers. De geschiedenis en de verhalen van spectaculaire ontsnappingen en

karaktervolle bewoners die tastbaar is geworden. Een oude deurkruk met de tot de verbeelding sprekende sporen van eeuwenlang gebruik is nu eenmaal veel waardevoller dan een nieuwe. (zie ook op onze site: www.twa-architecten.nl/nieuws/circulair-bouwen)

Doeke van Wieren
TWA | architecten

